

מיסמכים סודיים של המפד"ל חושפים קניית קולות, שיחוד עדות וערבים - חוק ביזבז צועק לשמים!

קמחא דפסחא 18 אלף ל"י; שלטים 50 אלף ל"י; תשי"ז מישי קדושה 10 אלפים ל"י; אירגוני נוער (נוסף לנ"ל) 7000 ל"י; עליה לרגל 20 אלף ל"י; מיטותים 150 אלף ל"י; ועוד.

● ביקורי בית

ועדת הביקורת בדו"ח הקודם העלתה, שהיו שלוש ש"י שות לתשלום:
(א) סכומים גבוליים,
(ב) לפי שעות עבודה,
(ג) לפי מספר ביקורים.

ועדתנו העדיפה את השיטה האחרונה. היא הציעה טופס לביקורים, עליהם יהיה על המבקר לרשום הערות קצרות. כמו: "יצביע בעדנו", "לא יכולתי לשכנע", "תשלח פלוגי אלמוני", "בדואר יצביע בעדנו", ועוד.
לא שלחו הוראות כנ"ל (לשלם לפי מספר ביקורים) ובכל סניף פעלו לפי ראות עיניהם.

● שכירת מוניות

ועדת הביקורת שלחה מראש הוראה, כי יש לדאוג בעוד מועד להזמנת מוניות ליום הבחירות, ולדאוג להתייחס ברורים עם בעלי המכוניות.
היה ביזבז הצועק לשמים בסניפות במוניות. הביקורת על מספר הקילומטרים שנסעו לא הייתה קפדנית. ביום הבחירות השתמשו במספר מכוניות שנראה לנו מוגזם מאוד. אנו שלחנו לסניפים טופס לחוזה עם בעלי מוניות. ברוב הסניפים השתמשו בטפסים אלה, אבל היו סניפים ששכרו מוניות בלי חוזה מיוחד.
בעתיד יש למסור לסניפים, שלא ישולמו הוצאות מוניות אם לא מצרפים החוזה עם בעל המכונית.

● שליטים

לא הודיעו מראש, שיומינו שלטים במרוכז. בהרבה סניפים הזמינו בעצמם שלטים, וכשקיבלו שלטים מהמרכז, לא היו זקוקים להם. ועדת הביקורת דרשה מהסניפים להחזיר את השלטים וארגוני התאורה, במיקרה שאין אצלם מקום מתאים לשמירה. היא העבירה את הטיפול בזה למנהל בית התנועה. בזמן כתיבת דו"ח זה, רק סניפים אחדים הגיבו לחזר שנשלח מטעם ועדתנו.

● תשדודים לפעילים

לפי עניונו דעתנו תלויה הצלחה בבחירות בעבודה חינוך בית שיתופית לתנועה בסניפים, במשך כל הזמן בין בחירות לבחירות. עבודה זו לא נעשתה בצורה מספקת. לעומת זה חושבים כנראה שעלינו תשלומים לפעילים אפשר להרבות בקולות עבור רשימתנו.
הוצאות הבחירות לא הוכיחו את נכונות השקפה זו. הפעם הוציאו על תשלומים לפעילים סכומים גדולים מאוד, שאינם עומדים בשום יחס לגודל הסניף ולתוצאות הבחירות.

בסניף לא גדול ביותר הוצאנו, למשל, רק על 173 פעילים סך של 14 אלף ל"י. עלינו להעיר שרשימה כנ"ל אינה יוצאת מן הכלל. העלינו, שבמקום אחר קיבלנו מספר קולות פי שלושה ממספר הפעילים. אם מותר להניח שגם אשתו של פעיל תצביע עבור רשימתנו, ואולי עוד חברי משפחה הפעיל, נקבל תמונה ששולם לפעילים כמעט עבור כל קול.

לא רק אנתנו לא מעריכים את הערך בחלוקת סכפים לפעילים בצורה כפי שנהגו; לכל הפחות שלושה חברים, שפעלו בבחירות (אחד מהם מזכיר) אישרו לנו, שאינם חושבים שהסכפים שפורזו ביד רחבה הוסיפו לנו קולות.

★ ★ ★

כמה הוציאו?

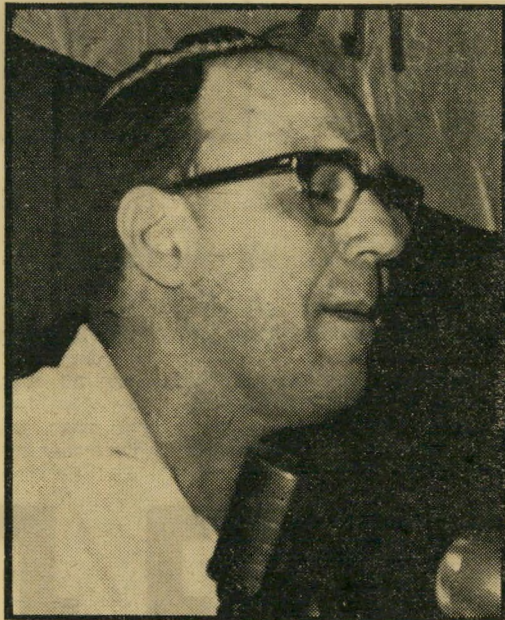
דבר אחד נזהרו גם חברי ועדת הביקורת, וגם הגיבור כ"ץ, מליצין במיסמכים שחברו: הסכום הכולל שהוצא על מערכת הבחירות. הם ידעו, מן הסתם, שגם מיסמכים הסודיים ביותר עשויים להתגלגל למקומות כמו מערכת העולם הזה.
דבר אחד ברור: הוצא סכום עצום. שכן עד היום נמצאת המפד"ל בדוחק כספי, ומרבית התנאים שהעמידה לפני הצטרפותה לקואליציה הנוכחית היו תנאי תשלום. כדי שבעזרת תקציבים ומענקים ממשלתיים, למוסדות הנתונים לשליטתה, תוכל המפלגה לפרוע את חובות הבחירות הבזבזניות ביותר שהיו במדינת ישראל.

כל המפלגות הוותיקות ביזבו כסף בבחירות. אבל איש לא ידע בדיוק כמה, ואיך. הגילויים המתפרסמים בעמוד זה חושפים את סוד הביזבז של המפד"ל. הם מספרים על כסף לקניית קולות של ירבים, ביזבוים, שיחוד חמולות וחלוקת טובות-הנאה לעסקנים — בסכומים המגיעים למיליונים. מניין בא הכסף הזה?

של מערכת הבחירות של המפד"ל — הוא בעל עניין ציבורי. לכן כדאי להתעניין בכמה מן הפרטים העיקריים, הכלולים במסמך סודי אחר של המפד"ל: דו"ח ועדת הביקורת — אותו דו"ח שעליו הגיב כ"ץ. קובעת ועדת הביקורת, בין היתר:

● נפוח ואיסורים

את תקציב הבחירות קיבלנו ביום 17.9.65, וכנראה לא היה מוכן לפני כן או הרבה לפני כן.
בתקציב אין שום פירוט. בתקציב המחלקות, למשל, רשום הסברה בכתב 150 אלף ל"י (הסכום הועלה כמה

סניף שחור קינאת עסקנים

פעמים אחרי כן); הסברה בעל פה 50 אלף ל"י; מיטותים 150 אלף ל"י (גם סכום זה הועלה); נוער 40 אלף ל"י (גם בכסף זה ישנן העלאות) וכו'. כל התקציב, הכנסות והוצאות, רשום על גליון נייר אחד.
מצורף לגליון זה תקציב לסניפים; עליה כל סניף רשום סכום, בלי פירוט כלשהו. לסניפים ניתנו הוראות למיין את ההוצאות בטפסים מיוחדים, בהם הודפסו הסעיפים השונים. לאחד שהתקציב לא היה מחולק לפי סעיפים, לא היה כל ערך למיין זהו, והוא גרם רק לעבודה מיותרת.

● קניית עדות, ערבים ועולריגה

בזמן כתיבת דו"ח זה, טרם עומדים לרשותנו מספרים סופיים של ההוצאות בסניפים, אבל כבר ידוע, שבהרבה סניפים הוציאו מעל לתקציב המוגדל. הרבה העלאות אושרו, לא מתוך טעמים אובייקטיביים, אלא משום שבסניפים הרצינו יותר מן המאוישר, ובדלית ברירה הוסיפו על התקציב המקורי. המצב במחלקות אינו יותר טוב.

ניתן כמה דוגמאות:
עדות: תקציב מקורי 40 אלף ל"י; הוצאו יותר מ-50 אלף ל"י.
הסברה בכתב: תקציב מקורי 150 אלף ל"י; הוגדל ל-200 אלף ל"י. הוצאו יותר מ-300 אלף ל"י.
נוער — יותר נכון המשמרת הצעירה: תקציב מקורי 40 אלף ל"י; הוגדל פעם ב-150 אלף ל"י ואחרי כן ב-2500 ל"י.
ישנם סעיפים שלא היו כלולים בתקציב המקורי, אלא אושרו אחרי כן. בין השאר:

תיקים של ראשי המפד"ל מונח מיסמך שהופץ רק בקרב הצמרת. זהו מכתב ששלח גיזבר המפלגה לוועדת הביקורת שלה. כתב ישראל כ"ץ: "מה שאירע הפעם הוא משוער וחמור ביותר מכל הבחירות, כי הביזבז הגיע לשאי".

"הפעם" — משמע במערכת הבחירות האחרונה.

וכך כתב הגיזבר:

קיבלתי דו"ח שלכם על הבחירות לכנסת השישית. לי צעני הפעם אני שותף להרבה מהדברים שכתבתם. בניגוד למה שעניתי לכם בבחירות הקודמות, שיש להבין שמיבצע בחירות זהו דבר מיוחד במינו ואי אפשר לנהוג לפי כל כללי הזהירות והדיקדוקים, מתוך המצב האובייקטיבי והסובייקטיבי גם יחד, הרכב המנגנון וציבור העסקנים כיום. ברם, מה שאירע הפעם, הוא משוער וחמור ביותר מכל הבחירות, כי הביזבז הגיע לשאי.
נלחמתי בכל כוחותי, הרבה למעלה ניהמותר לאדם להרשות לעצמו, ושלימתי מחיר יקר מבחינת הבריאות. א למלא זה, אין טפק שהיה הרבה יותר גרוע. אני מעריך שהצלתי מאות אלפי לירות. לפי הערכת חברים אפשר היה לחסוך לפחות שליש מההוצאות שהוצאו, מבלי שזה יפגע בתוצאות הבחירות. אסור היה בחלט להגיע להוצאה עקבית כזו.

חמור ביותר יש לראות את העובדה, שכמעט כל הסניפים הרשו לעצמם לעבור על התקציב שאושר להם, תוך הטיית כמת האחראים לאיזורים או מטמיה הבחירות המרכזי, או שהעמידו בפני עובדה מוגמרת. כך עשו גם כמה מהחלקות המרכזיות וכו'. יש הטוענים שעשו זאת בהתאם מרכז הבחירות, וכן ממרכזי האזורים שלא היה להם סמכות לחרוג מהתקציב המאושר על דעת עצמם.

הכישלון הגדול יותר זה עניין קרן הבחירות. אם כי היו טיכונים טובים למדי, הרבה גרם לכישלון נחלת (ה"כ) ניכאל חזני. ברם, אפשר היה להתגבר על הקשיים אילו אזורים היו מהגייסים לתפקיד זה זימנת פנישות אחרות ולא הצלחתי בשום דבר. עובדה מצערת ביותר היא, שאף אחד מתבני הכנסת לא היה מוכן לקבל עליו לרצות את המנגנון, אפילו במימנרת של שלישיה. כפי שהצעתנו זוהי וטחי שאני מוכן להיות אחד מהשלטונה, על אף העומס הגדול של ניהול הבחירות, כחופפת לגיזבות הרגילה. גם נויכד הבחירות לא נטה שכת עניינו זה, כן יש להיטיף את הכישלון הגדול של ביצוע מס המפלגה.

כל הנ"ל הביא את התנועה למצב כספי חמור ביותר. ניסיונו אחרי הבחירות להזיקם ולהפעיל, לצערי לא הצליח, כי אין מי שירצה לעשות משהו, על אף חומרת המצב.

★ ★ ★

להלבו פני שחור

מרתנו של בין היתה ברורה: לפגוע בבנימין שחור, מי שריכז את מטה הבחירות ואישר את כל ההוצאות המנופחות. גם בבחירות הקודמות מילא שחור — כיום סגן שר התרות — את התפקיד הזה. אולם אז היה מעמדו בתוך המפלגה שונה.

שחור ("שמעון פרס של משה שפירא") הצליח במשך שנים לשמור על איוונוכוות בתוך המפלגה. הוא נחשב לאיש סודו של מנהיג המפד"ל, הרכיב הפורר גושים של עסקנים. אולם מאז חלה שפירא, ושאלת הירישה הפוליטית נעשתה אקטואלית, השתנה מעמדו של שחור. הנאמנויות הישנות של גוש תומכי שפירא השתנו אף הן. עסקנים, שבעבר נהשו לאנשי שחור, החלו מלבינים את פניו. אחד מהם הוא הגיזבר, ישראל כ"ץ.

עוד בעצם מערכת הבחירות, הטיח כ"ץ האשמות חריפות בפני שחור, כאילו חלק מהוצאות הבחירות נועדו רק לכלכל ולחזק עסקנים מקומיים, הנאמנים לשחור. סניפים, אותם רצה שחור לקנות לצורך מלחמת-הירישה, זכו להקצבות, שלא אושרו בשום תקציב, ואשר לא היתה להן הצדקה. הריב בין השניים הוא עניין אישי, הנוגע לכמה עסקנים מפלגתיים. אולם נושא הריב — ההוצאות והביזבוים

תפתום בה הובאו אל בית-המשפט, אורגנה עליידי תנועת העולם הזה — כוח חדש. השופט קידרון הכחיש את השפעת ה' שופט אייזנברג על החלטותיו, אך קיבל את שאר טענות הפרקליטים. "אם מצב זה הכניס לנאשמים הרגשה לא נוחה", ציין בהחלטתו, "ואפילו בלתי מבוססת, יש לעקרה מלב הנאשמים עליידי קבלת בקש שתם, אם כי לא קרה שום עולה". השופט פסל את עצמו מלהמשיך ולדון בתיק הנ"ל, השאיר את המלאכה לאחר.

את איסור הפירסום, לאחר שנפגש לשיחה עם השופט יהושע אייזנברג, מנהל בתי-המשפט.
אל שורת הפרקליטים הצטרף גם עורך-הדין אמנון זכרוני, שהוכרז לבית-המשפט כי החלטתו הקודמת לא דיברה רק על איסור הפירסום בכללותו, אלא ציינה כי פירוש את העולם הזה. בכך ראה זכרוני גילוי יחס מיוחד מצד השופט אל העתון, העלול ליצור "הרגשה לא נוחה אצל ה' נאשמים", שכן שירתת-האחווה, שבגלל הש'

צבי גילאון, ציטט בהרחבה עירעור מלפני עטר שנים, שביטל או פסקדין מסויים: "בית-המשפט צריך להיות זהיר מאוד ב' שמירה על הדרשות היסודיות של כל דיון, ולא לשמוע לשום צד, או לקבל מסמך כלשהו מצד אחד, שלא בנוכחות הצד השני. יש לפסול שופט, אף אם לא נגרם שום עולה, ואף אם לא היתה למעשה כל פגיעה בחוק לעצם העניין".
גילאון התכוון בדבריו לידועה שפורסמה לפני חודש בעיתונים, לפיה ביטל קידרון

חדש המשפט, הטילו פרקליטי הנאשמים ספק, אם ראוי קידרון להמשיך ולשבת בדיון ציין עורך-הדין שמואל סגל: החלטת ה' שופט על איסור הפירסום היוותה שלילה של זכות חוקתית. מכיוון שההגנה על הנאשמים התבסס בעתיד על זכות החוק, תית אחרת — הוכחת התנגד למשטרה — עלולה גם זכות זו לא להתקבל על דעתו של השופט.
פרקליט אחר של הנאשמים, עורך-הדין